

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1913.

Το χάνι του Εμίν Αγά, ένα παλαιό τούρκικο πανδοχείο ήταν το κτίριο που φιλοξένησε τον Αρχιστράτηγο Διάδοχο Κωνσταντίνο και το Γενικό Επιτελείο από τις 10 Ιανουαρίου του 1913, όταν αποφασίστηκε να ενισχυθεί η στρατιά της Ηπείρου με το Επιτελείο του Διαδόχου γιατί ο στρατός της Δυτικής Ελλάδας, υπό την ηγεσία του Σαπουντζάκη είχε καθηλωθεί στην Φιλιππιάδα.

Στις 11 Ιανουαρίου 1913 έφτασε και ο Λοχαγός Ιωάννης Μεταξάς από το Λονδίνο, όπου συνόδευε τον Βενιζέλο ως στρατιωτικός του σύμβουλος στη Συνδιάσκεψη του Λονδίνου[1]. Έφτασε μέσω Κερκύρας και Λευκάδας στην Φιλιππιάδα, μετά από τηλεγραφική πρόσκληση του Διαδόχου προκειμένου να συμμετάσχει του Επιτελείου.

Η εργασία που είχαν να αντιμετωπίσουν μέσα στο χειμώνα ήταν επίπονη. Ο Σαπουντζάκης που είχε ξεκινήσει με την στρατιά της Ηπείρου, όπως και ο υπόλοιπος στρατός στις 5 Οκτωβρίου 1912, είχε καθηλωθεί μετά την κατάληψη της Πρέβεζας, χωρίς να μπορεί να προχωρήσει στην κατάληψη των Ιωαννίνων. Στο Ημερολόγιο του Μεταξά παρακολουθούμε μέσα από την αλληλογραφία του με την συζυγό του, την πορεία των επιτελικών εργασιών του προ της Απελευθέρωσης των Ιωαννίνων.

20η Ιανουαρίου 1913

«Η θέσις θα αλωθεί βραδέως και βήμα προς βήμα...Αυτός ο πόλεμος ήταν τρομερός, ιδίως δια την Ελλάδα. Διότι, από τας 20 Σεπτεμβρίου και έπειτα, οι άλλοι σύμμαχοι είχαν ανακωχή, ενώ ημείς επολεμούσαμεν. Το τι υπέφερον ο στρατός εις Ήπειρον δεν περιγράφεται. Αλλά τι ηρωισμόν έδειξεν! Τα Γιάννινα θα τα πάρωμεν, αλλά θέλομεν καιρόν. Πριν από ημάς εβιάσθησαν πολύ, και δεν εμελέτησαν διόλου την επιχείρησιν. Πολλάί γνώμαι και σχέδια, αλλά όλα ήσαν γενικά – κανέν δεν εξήταζε τας λεπτομερείας. Και αι λεπτομέρειαι είναι σχεδόν το παν....Το σπουδαίον δεν είναι το σχέδιον, αλλά η επιμέλεια και η μεθοδικότητα της εκτελέσεως. .... Εγώ επήγα σχεδόν παντού για να ιδώ ότι έπρεπε με τα μάτια μου...σχεδόν ως τα χαρακώματα του εχθρού προφυλαγμένος πάντοτε και εσπούδασα καλά όλην την κατάστασιν... Αλλά ένεκα της αταξίας που επεκράτη χρειάζεται πλεον καιρός και δυστυχώς και αίμα. Τα Γιάννενα όμως θα τα πάρωμεν!».

24η Ιανουαρίου 1913

«Προχτές έκαμα αναγνώρισιν του εχθρού εις το αριστερόν μας. Κακοτοπιές και λάσπες. Έδαφος φοβερό. Τώρα έχω πλήρην ιδέαν του συνόλου. Τον εχθρό τον έχομεν ζαλίσει...». Και ενώ η εργασία προχωρεί, η Αθήνα αδημονεί για το τέλος της πολεμικής δράσης.

«Πότε θα τελειώσει αυτή η ιστορία; Από ημάς εξαρτάται. Αλλά εγώ ομολογώ, δεν εννοώ να παίξω τυχερό παιγνίδι τα Γιάννινα – pile ou face- (κορώνα γράμματα). Εννοώ να τα πάρω ασφαλώς. Εάν οι Αθηναίοι ανυπομονούν, ας έλθουν αυτοί».

Τελικά την 19^η Φεβρουαρίου 1913, σημειώνει ότι αναχωρούν με τον Διάδοχο στις 8.30 για την μάχη, που αρχίζει το πυροβολικό και την επομένη θα γίνει η γενική επίθεσις. Το επόμενο γράμμα προς την ΄συζυγό του θα είναι στις 25 Φεβρουαρίου.

« Η μάχη ήρχισε από το πρωί της 19^{ης}. Όλην την 19^{ην} και την νύκτα προς την 20^{ην}, εξηκολούθησεν ένας τρομερός κανονιοβολισμός, έπεσαν απάνω στο Μπιζάνι 25 χιλιάδες οβίδες! την 20^{ην} το πρωί έγινε η γενική επίθεσις. Την 20^{ην} το βράδυ, ήμεθα κύριοι του εχθρού. Την νύκτα της 20^{ης} προς την 21^η εξηκολούθησεν ο κανονιοβολισμός. Το πρωί της 21^{ης} έφτασαν δύο απεσταλμένοι του Εσάτ, αναγγέλοντες ότι παραδίδοται άνευ όρων. Το μεσημέρι της 21^{ης} ήμουν με τον Φώντα (Ξενοφώντα Στρατηγό) εις τα Ιωάννινα, και υπεγράψαμε με τους Τούρκους το πρωτόκολλον της Παραδόσεως των. Το πρωτόκολλον ήτο σκληρόν. Η παράδοσις έγινε άνευ όρων.

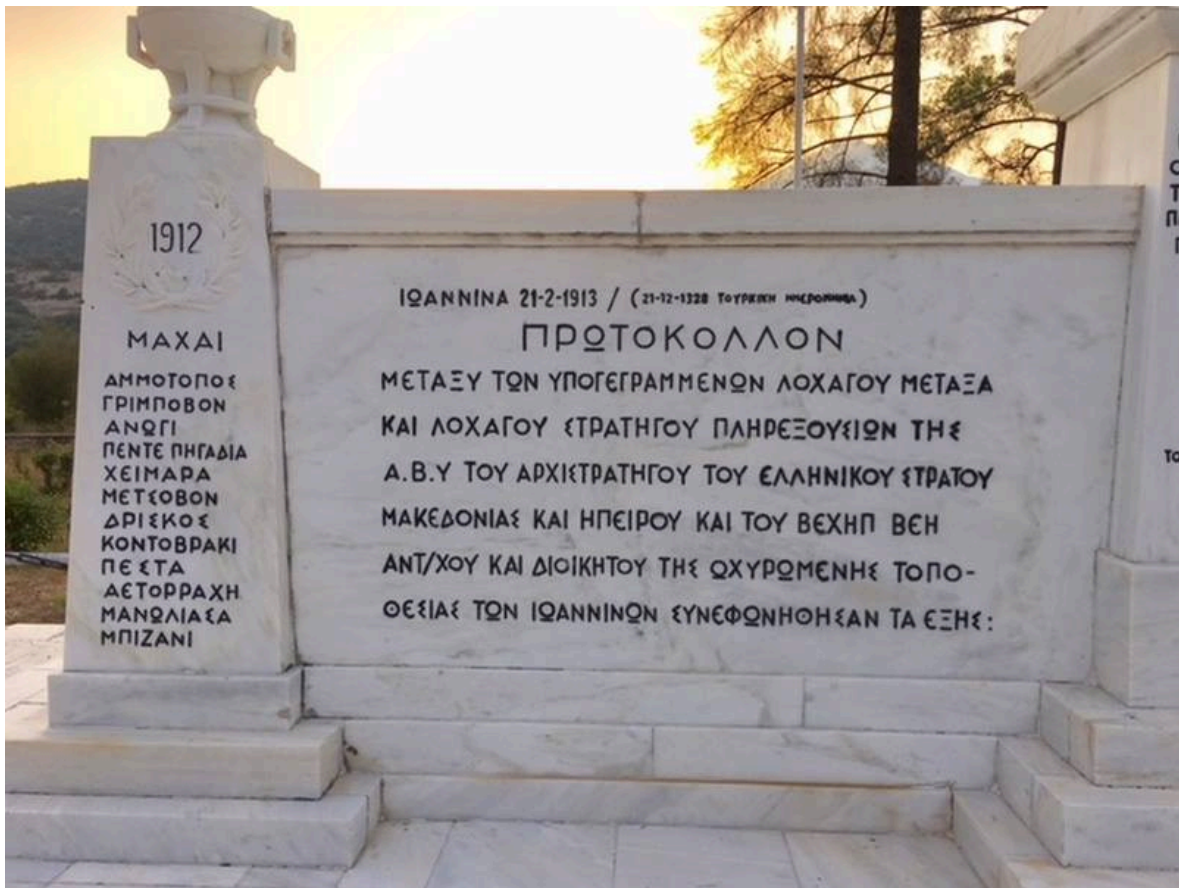
Ωμίλησα πολλήν ώρα και με τον Εσάτ και με τον Βεχίπ Βέην. Είναι ευγενέστατοι άνθρωποι ευρωπαϊκώς μορφωμένοι. Την 21^{ην} το βράδυ ήμουν πίσω εις Εμίν Αγά. Την 22αν εισήλθομεν ακολουθούντες τον Διάδοχον επί κεφαλής του στρατού εις τα Ιωάννινα!...»

Το βιβλίο που έχει εκδοθεί από την Υπηρεσία του Στρατού δεν αφήνει καμία αμφιβολία για την εξέλιξη της μάχης επί των σχεδίων του Μεταξά και όλη την διαδοχή των γεγονότων μέσα από τα τηλεγραφήματα που αναγράφουν και την ώρα. Φαίνεται ότι ο Μεταξάς στα σχέδια της επίθεσης άφησε να διαρεύσουν λάθος πληροφορίες, ενώ η επίθεση έγινε με διαφορετικό τρόπο και εντολές που άλλαξαν άμεσα. Ο αιφνιδιασμός ήταν πάντα το χαρακτηριστικό των επιτελικών σχεδίων του Μεταξά. (Ημερολόγιο τόμος 2^{ος} σελ.198-205) [2]

Σήμερα αλλά και πριν από χρόνια πολλά, το Χάνι Εμίν Αγά, το Γενικό Στρατηγείο, κάπου 29 χιλιόμετρα έξω από τα Ιωάννινα, σε παράδρομο της νέας Εθνικής Οδού, έχει μετατραπεί σε Στρατιωτικό Μουσείο που δεν αναφέρεται στον Επιτελή Ιωάννη Μεταξά. Όμως στο εικονιζόμενο μνημείο, που αναγέρθηκε εκεί στην δεκαετία του 1950, με κορωνίδα τον Αρχιστράτηγο Διάδοχο Κωνσταντίνο, εμφανίζεται στις δύο πλευρές του τα κείμενα της παράδοσης της πόλης που υπέγραψε εκ μέρους του Διαδόχου ο Ιωάννης Μεταξάς και ο Ξενοφών Στρατηγός, όταν ο Εσάτ Πασσάς ζήτησε να παραδώσει την πόλη των Ιωαννίνων.

[1] [Στην Συνδιάσκεψη Λονδίνου 1912-1913 - Ο Λοχαγός Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ σύμβουλος του πρωθυπουργού Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟ](#) (Ανάρτηση 23 Δεκ. 2020)

[2] [Ημερολόγιο τόμος 2ος σελ.198-208 – Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ](#)
https://drive.google.com/file/d/1j_c2uqJrbfHdcutWcVWAnKZk7oCcMFah/view?usp=sharing
<https://drive.google.com/file/d/1JRIx8POdT8-XoTMPAi--secqI2SVCR6/view?usp=sharing>
<https://drive.google.com/file/d/1xm7fNuuQcQ7KbX0DatutpQ-yDRTilx8/view?usp=sharing>
<https://drive.google.com/file/d/10m012KXGvYS2ciT2mBnJ4yAe9Gm9gjpL/view?usp=sharing>
<https://drive.google.com/file/d/1V0lanELx7fDOTKp6HQTfNOlqUeERO3Sz/view?usp=sharing>
<https://drive.google.com/file/d/1w4G3aREam3RedF6k0pTX1cvgd3sGPZTa/view?usp=sharing>
https://drive.google.com/file/d/1p4t11HeCc-e_QiTd6Y8Apn5jTjJ5cSM-/view?usp=sharing
<https://drive.google.com/file/d/13MDZ6XakeLXGH7sNRoiJc5-C76ciYxhr/view?usp=sharing>
https://drive.google.com/file/d/1tHAWZ08C2pimM8IkOUksjq0BmR4YADx-/view?usp=share_link
https://drive.google.com/file/d/1MNbD6bPgZUaI7SPUNxeR3g-Fw5haG3al/view?usp=share_link

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

[«ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ»](#) Επίσημη Ιστοσελίδα

[«ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ, Ιωάννου Μεταξά»](#) (και οι τέσσερεις τόμοι)

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ Α' ΣΕΛΙΔΑΣ

Η Βουλιαχά και τα κτήρια... Η Βουλιαχά και τα κτήρια... Η Βουλιαχά και τα κτήρια...

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΚΟΝΙΝΟΥ

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ ΤΑ ΤΕΛΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣ ΤΑ ΠΑΡΑΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΣΑΝΤΑΠΟΚΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 20 Ιανουαρίου... Ο ΑΓΙΟΣ ΚΑΣΙΝΑΡΕΙΑΣ... Ολοι όμως οι προκείμενοι...

Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΙΣ ΣΟΦΙΑΝ... Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΙΣ ΣΟΦΙΑΝ... Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΙΣ ΣΟΦΙΑΝ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΙΣ ΣΟΦΙΑΝ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ ΙΔΙΩΤΕΡΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΙΣ ΣΟΦΙΑΝ... Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΙΣ ΣΟΦΙΑΝ... Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΙΣ ΣΟΦΙΑΝ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΡΟΥ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΓΕΝΙΚΗΦΟΔΟΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΡΟΥ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΓΕΝΙΚΗΦΟΔΟΣ... ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΡΟΥ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΓΕΝΙΚΗΦΟΔΟΣ...

Η ΤΥΧΗ ΤΩΝ ΔΑΡΔΑΝΕΔΩΝ

Η ΤΥΧΗ ΤΩΝ ΔΑΡΔΑΝΕΔΩΝ... Η ΤΥΧΗ ΤΩΝ ΔΑΡΔΑΝΕΔΩΝ...

Η ΠΡΟΤΟΙΜΑΖΟΜΕΝΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΝ

Η ΠΡΟΤΟΙΜΑΖΟΜΕΝΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΝ... Η ΠΡΟΤΟΙΜΑΖΟΜΕΝΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΝ...

ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΜΑΣ

ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΜΑΣ... ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΜΑΣ...

Η ΑΛΒΑΝΙΑ

Η ΑΛΒΑΝΙΑ... Η ΑΛΒΑΝΙΑ...

TO "ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΣΟΚΟΥ"... ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΣΟΚΟΥ... ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΣΟΚΟΥ...

EMULSION SCOTT... ΕΜΥΛΣΙΟΝ ΣΚΟΤΤ... ΕΜΥΛΣΙΟΝ ΣΚΟΤΤ...

ΕΡΧΑΡΙΣΤΟΝ... ΕΡΧΑΡΙΣΤΟΝ... ΕΡΧΑΡΙΣΤΟΝ...

ΜΟΥΣΙΚΗ... ΜΟΥΣΙΚΗ... ΜΟΥΣΙΚΗ...

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΚΟΝΙΝΟΥ... ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΚΟΝΙΝΟΥ... ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΚ ΚΟΝΙΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ... ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ...

ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΡΟΥ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΓΕΝΙΚΗΦΟΔΟΣ... ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΡΟΥ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΓΕΝΙΚΗΦΟΔΟΣ... ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΡΟΥ ΕΠΙΚΕΙΤΑΙ ΓΕΝΙΚΗΦΟΔΟΣ...

Ο διάδοχος Γεώργιος επιδεικνύει έγγραφο στο βασιλιά Κωνσταντίνο, Ξενοφών Στρατηγός, Ιωάννης Μεταξάς, πρίγκιπας Αλέξανδρος

Ο διάδοχος Κωνσταντίνος και ο Ιωάννης Μεταξάς στο μέτωπο.

Εικ. 87

Ο ΕΣΑΤ ΠΑΣΣΑΣ ΠΑΡΑΔΙΔΩΝ ΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΙΚΗΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ ΤΗΝ 21ην ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1913.

1) Ο Δαφνοστεφής στρατηλάτης Κωνσταντίνος, 2) Ο Εσάτ Πασσάς, 3) Ο Διοικητής του Μπιζανίου Βεήπ μπέης. 4) Ο πρίγκιπ Γεώργιος (Διάδοχος), 5) Ο πρίγκιπ Ανδρέας, 6) Ο πρίγκιπ Χριστόφορος, 7) Ο πρίγκιπ Αλέξανδρος / 8) Ο στρατηγός Δαγκλής, 9) Ο Μέραρχος Μοσχόπουλος (ο ενεργήσας την υπερφαλάγγισιν του Μπιζανίου), 10) Ο επιτελάω-
 χης Δούσημανης, 11) Καλλίνοςης, 12) Μεταξάς, 13) Παρασκευόπουλος, 14) (Ο αρχαίος ναός του Αγίου Ιωάννου).
 Έκδοσις / Σωτ. Χρησιτίδης / Οδός Σοφοκλέους, Στοά Πάππου / Αθήναι / Λιθογραφ. Γ. Χατζή-Σάββα / Λέγα 29 - Αθήνα / Πάσα αντι-
 γραφή ολική ή μερική / απαγορεύεται, κατά τον Νόμον.

Καλλιτέχνης: Σ. Χρησιτίδης

Έγχρωμη λιθογραφία, σε σκληρό χαρτόνι, διαστ. 45x64,5 εκ. / 49,5x69,5 εκ. / Συλλογή ΙΕΕΕ, αρ. 4951/79.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΑΛΚΑΝΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ 1912 -1913
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΟΜΟΣ Α'
ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ